

## **Cazul de otravire Lafarge: toxicologul Orfila, omul cheie in procesul Mariei Lafarge**

Procurorul procesului, Decous nu se lasa intimidat de toate constatarile si declaratiile expertilor care afirmau lipsa arsenului din corpul decedatului. Acesta isi simti din nou pamantul sub picioare, mai tare ca oricand "imi mentin teza ca aceasta femeie si-a asasinat sotul". Dupa parerea sa, intrucat stiinta furnizase rezultate contradictorii, trebuia sa se epuizeze ultima posibilitate care se oferea, aceea de a aduce pe Orfila de la Paris. Apararea o propusese in repetate randuri si din aceste motive, era sigur ca aceasta nu se va opune la venirea savantului parizian.

In concluzie, doamna Paillet, neavand alta cale de ales, a trebuit sa accepte. De altfel, aceasta nu ar fi schimbat nimic isi spunea ea ; era convinsa ca Orfila, ale carui metode fusesera deja experimentate de toxicologii din Brive si Limoges, se soldasera cu un rezultat negativ, confirmand absenta arsenului. Mai mult, Orfila ar fi fost in masura sa dovedeasca ca concluziile referitoare la bauturi si praful din faimoasa cutie erau desigur eronate. Intr-o atmosfera tulbure, Un trimis special a fost expediat la Bordeaux, pentru a cere telegrafic lui Orfila sa se prezinte la Tribunal. In ziua de 12 septembrie, Orfila primi incunostiintarea ca trebuia sa vina a doua zi la Tulle.

Indata ce sosi, savantul anunta ca nu efectueaza analizele sale decat in prezenta tuturor expertilor amestecati intr-un fel sau altul in afacerea Lafarge. Pentru a preveni suspiciunea ca produsele si aparatele aduse de la Paris ar putea contine arsen, decise sa utilizeze numai materialul si agentii chimici folositi de expertii locali. In cursul analizelor care s-au prelungit in timpul noptii de 13 spre 14 septembrie, portile salii Palatului de Justitie au fost strict supravegheate. In dupa-amiaza zilei de 14 septembrie, Orfila urmat de cei doi Dubois, de Dupuytren si de medicii din Brive - acestia din urma cu capetele plecate - intrara in sala de judecata.

"Suntem in masura, declara Orfila, sa prezentam tribunalului rezultatul experientelor noastre. Am reusit sa dovedesc : primo, corpul lui Charles Lafarge contine arsen ; secundo, ca acest arsen nu provine nici din agentii chimici pe care i-am folosit si nici din pamantul care inconjoara sicriul ; tertio, ca otrava pe care am pus-o in evidenta nu se gaseste printre constituintele normale ale corpului uman...".

Doamna Paillet nu reusea sa inteleaga ce se petrece. Orfila, "Orfila, idolul sau" ii daduse o lovitura mortala ! Total bulversata, isi gasi cu greutate energia necesara pentru a urmari expunerea savantului.

Stomacul si continutul sau, apartinand lui Lafarge, preparate de Orfila si introduse in aparatul lui Marsh, au produs cristale de arsen. Acestea, supuse actiunii oxidului de argint, au evidentiat prezenta arsenului. Extractele celorlalte organe au condus de asemenea la formarea de cristale, ce e drept in cantitati ceva mai reduse. In sfarsit, Orfila a ars, cu ajutorul salpetrului, resturile din substantele care i-au servit la prepararea extractelor ; in reziduul obtinut s-a gasit de douasprezece

ori mai mult arsen decat in experientele precedente. Analiza efectuata cu pamin-iul cimitirului era absolut negativa. Cu aceasta dovada trebuie deci indepartata posibilitatea unei infiltrari a otravii in corp.

Arsenul natural, pe care il contine in mod obisnuiti corpul uman, preciza cu acest prilej Orfila, se gaseste in oase si nu in organe ; in consecinta, in cazul Lafarge, otrava identificata nu face parte din elementele naturale.

In ceea ce priveste experientele efectuate de medicii si farmacologii din Brive si Limoges, numai analizele facute cu ajutorul procedeelor perimate erau exacte. Aparatul lui Marsh, pe care l-au utilizat in final, era atat de delicat incat, manipulat de acesti oameni fara experienta, putea induce in eroare. Era suficient, cum facusera predecesorii lui Orfila, sa mentina o flacara prea puternica sub eprubeta pentru a goni gazul arsenical si a impiedica astfel formarea depozitului. Presedintele tribunalului, Barny, puse lui Orfila o singura intrebare : "Dupa dumneavoastra, spuse el, cantitatea de arsen este suficienta pentru a admite eventualitatea unei crime prin otravire ?- "Pentru a va fi clara afacerea, declara Orfila, trebuie sa tinem seama de circumstantele care au insotit evenimentele de la Glandier, sa cunoastem simptomele bolii, cumpararile de otrava, prezenta arsenului in bauturi. Vetii gasi atunci usor raspunsul la aceasta intrebare."

Cu putin mai inainte de orele 7 seara, Orfila parasi sala de sedinte a tribunalului. Pentru a preintampina o eventuala reactie din partea simpatizantilor Mariei Lafarge, Barny insarcina o patrula de jandarmi sa-l escorteze pe savant.